

Î N C H E I E R E

12 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Iurie Bejenaru, Galina Stratulat

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de Întreprinderea Municipală „Parcul Urban de Autobuze” și Consiliul municipal Chișinău,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu Întreprinderea Municipală „Parcul Urban de Autobuze” cu privire la anularea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2016, prin care a fost admis apelul Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat și casată hotărârea Judecătoria Centru, mun. Chișinău cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 28 iulie 2015 reclamantul Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat (în continuare OT Chișinău al Cancelariei de Stat) s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu ÎM „Parcul Urban de Autobuze” cu privire la anularea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, Consiliul municipal Chișinău, prin decizia nr. 3/44 din 19 mai 2015, a permis ÎM „Parcul Urban de Autobuze” darea în locațiune a unor încăperi de producție și a celor cu altă destinație decât cea locativă, care temporar nu erau utilizate în procesul de producție.

OT Chișinău al Cancelariei de Stat, în conformitate cu art. 64 al Legii privind administrația publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006, a efectuat un control sub aspectul legalității deciziei și a constatat că actul contestat a fost adoptat cu încălcarea prevederilor legislației în vigoare.

OT Chișinău al Cancelariei de Stat a solicitat anularea deciziei, prin notificarea nr. 1304/OT4-1 198 din 12 iunie 2015, însă în termenul stabilit nu au primit nici un răspuns de la pîrît.

Reclamantul menționează că, la adoptarea deciziei nominalizate, Consiliul municipal Chișinău a ignorat prevederile art. 17 alin. (1) al Legii privind

administrarea și deetatizarea proprietății publice nr. 121 din 04 mai 2007, care prevăd că fondurile fixe și alte active pe termen lung neutilizate de instituțiile publice, de întreprinderile de stat/ municipale și de societățile comerciale cu capital integral sau majoritar public pot fi date în locațiune cu acordul prealabil al autorității administrației publice centrale sau locale, care va decide asupra modului de selectare a locatarului, în conformitate cu legislația.

Mai invocă, prevederile art. 77 alin. (2), (3), (5) al Legii privind administrația publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006, conform căruia bunurile domeniului privat al unității administrativ teritoriale pot fi înstrăinate, date în administrare, în arendă ori în locațiune, în condițiile legii. Înstrăinarea, concesiunea, darea în arendă ori în locațiune a bunurilor proprietate a unității administrativ teritoriale se fac prin licitație publică, organizată în condițiile legii, cu excepția cazurilor stabilite expres prin lege. Tranzacțiile legate de înstrăinarea, cesionarea cât și darea în arendă ori locațiune a bunurilor proprietate a unității administrativ-teritoriale poartă un caracter oneros, deoarece urmează a fi încheiate ca urmare a expunerii acestora la licitație.

Reclamantul consideră că, procedura licitării dreptului de locațiune urma a fi petrecută în conformitate cu Regulamentul privind licitațiile cu strigare și cu reducere, aprobat prin hotărârea Guvernului RM nr. 136 din 10 februarie 2009, care stabilește că organizarea și desfășurarea licitației este condiționată de asigurarea liberului acces la licitație și a drepturilor egale pentru toți participanții, cu excepția celor lipsiți de acest drept și prioritatea prețului maxim propus.

Indică reclamantul și prevederile pct. 23 al Regulamentului cu privire la modul de dare în locațiune a activelor neutilizate, aprobat prin hotărârea Guvernului RM nr. 483 din 29 martie 2008, conform căruia autoritatea abilitată poate accepta darea bunurilor utilizate în locațiune prin negocieri directe, atunci când închirierea lor nu a fost solicitată la o licitație, când cheltuielile de organizare a licitațiilor nu sînt justificate și nu sînt acoperite de chiria pe 6 luni.

Consideră că, Consiliul municipal Chișinău urma să asigure accesul liber și egalitatea tuturor doritorilor de a obține dreptul la locațiune asupra încăperilor menționate în decizia contestată.

Mai mult, la adoptarea actului administrativ nu s-a ținut cont de prevederile art. 9 alin. (2) din Legea privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale nr. 317 din 18 iulie 2003, care stipulează că actele normative ale autorităților administrației publice centrale și locale trebuie să corespundă întocmai prevederilor constituționale, legilor, precum și ordonanțelor și hotărîrilor Guvernului.

Solicită OT Chișinău al Cancelariei de Stat admiterea acțiunii, anularea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 3/44 din 19 mai 2015.

Prin hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 01 februarie 2016 s-a respins acțiunea înaintată de OT Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliul municipal Chișinău, intervenient accesoriu ÎM „Parcul Urban de Autobuze” cu privire la anularea actului administrativ.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe la 29 februarie 2016, OT Chișinău al Cancelariei de Stat a depus apel împotriva hotărîrii Judecătorei

Centru, mun. Chișinău din 01 februarie 2016, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri prin care cererea reclamantului să fie admisă integral.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2016 s-a admis apelul declarat de OT Chișinău al Cancelariei de Stat; s-a casat hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 01 februarie 2016 și s-a pronunțat o nouă hotărâre de admitere a acțiunii, și anulare a deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 3/44 din 19 mai 2015.

La 19 iulie 2016, ÎM „Parcul Urban de Autobuze” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că, instanța de apel a admis încălcarea normelor procedurale prin ignorarea prevederilor art. 379 alin. (2) CPC, în cazul în care pricina nu era pregătită pentru dezbateri.

Mai susține recurentul că, instanța de apel la adoptarea hotărârii nu a reținut spre examinare prevederile art. 315 Cod civil, prin prisma căruia Consiliul municipal Chișinău este proprietar, și dispune de dreptul de posesie, folosință și dispoziție.

Susține, totodată că, decizia Consiliului municipal Chișinău, contestată în speță, nu denotă careva derogări sau abateri de la prevederile legale.

La 02 august 2016, Consiliul municipal Chișinău a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea acesteia cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că, instanța de apel nu a determinat circumstanțele reale, a dat o apreciere greșită raportului material litigios, greșit a soluționat conflictul dintre normele cuprinse între diferite acte normative și respectiv greșit a interpretat legea și analogia acesteia.

Susține recurentul că, decizia contestată este una legală, deoarece conform legislației proprietarul poate da acordul la arendă, locațiune, iar în speță Consiliul municipal Chișinău a dat permisiunea întreprinderii municipale din subordine la darea în locațiune, în cazul în care bunul este proprietate publică.

A mai indicat că, argumentul intimatului precum că decizia contravine art. 17 alin. (1) al Legii privind administrarea și deținatizarea proprietății publice nr. 121 din 04 mai 2007, nu este relevant speței, or prin decizia contestată nu a fost stabilit modul de selectare a locatarului sau transmiterea încăperilor unui locatar concret fără organizarea licitației. Astfel, decizia contestată este o permisiune, un aviz pozitiv acordat unei întreprinderi municipale de a da în locațiune încăperi, bunuri aflate în administrarea sa, și respectiv nu contravine legii.

Examinând temeiurile recursurilor, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile sunt inadmisibile din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Sub acest aspect, Colegiul apreciază critic argumentele recurentului ÎM „Parcul Urban de Autobuze” cu referire la faptul că instanța de apel în cadrul examinării pricinii nu s-a conformat prevederilor art. 379 alin. (2) CPC, deoarece la materialele cauzei nu este dovada expedierii în adresa părților a cererii de apel motivate, iar recurentul nu a avut posibilitate de a face cunoștință cu acesta, și nu a dispus de suficient timp pentru a pregăti referința, în cazul în care ÎM „Parcul Urban de Autobuze” a cunoscut despre ședința de judecată preconizată pentru 15 iunie 2016, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d. 101), însă nu s-a prezentat la examinarea cauzei, nu a solicitat amânarea cauzei, mai mult ca atât recurentului i-a fost expediată citația și cererea de apel, și de către instanță nu i-a fost îngădit dreptul de face cunoștință cu cererea de apel motivată.

Or, în conformitate cu art. 379 alin. (2) CPC, în cazul în care constată că participantului la proces nu i s-a remis cererea de apel, probele noi, referințele, instanța de apel dispune amânarea procesului pentru remitere.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de ÎM „Parcul Urban de Autobuze” și Consiliul municipal Chișinău nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursurilor nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe

cînd în recursurile declarate de ÎM „Parcul Urban de Autobuze” și Consiliul municipal Chișinău, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de ÎM „Parcul Urban de Autobuze” și Consiliul municipal Chișinău ca inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursurile declarate de Întreprinderea Municipală „Parcul Urban de Autobuze” și Consiliul municipal Chișinău se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat